

‘Geen angstdenken meer’

Diervoeding

[Carolien Makkink]

Diervoederwetgeving, wat staat ons te wachten?

Het fosfaatconvenant en de herintroductie van dierlijke eiwitten in diervoeders zijn actuele onderwerpen binnen de diervoederwetgeving. Frank Gort verwacht verdere harmonisatie van EU-wetgeving hieromtrent en verlaging van het medicijngebruik.

“Er staat ons nog het een en ander te wachten.”

Frank Gort van het Productschap Diervoeder (PDV) gaf tijdens een themamiddag van Schothorst Feed Research een overzicht van de activiteit op het gebied van wet- en regelgeving omtrent diervoeding. “De herautorisatie van toevoegmiddelen wordt momenteel afgerond”, meldde hij. Daarnaast wordt de Richtlijn Gemedicineerde Voeders (Ri. 90/167/EEG) herzien. “Ook is er in Europees verband een Catalogus Voedermiddelen opgesteld”, weet Gort. Deze catalogus (Vo. (EU) nr 575/2011) moet worden beschouwd als hulpmiddel bij de etikettering van diervoeders. “Het

is geen lijst van toegestane voedermiddelen”, benadrukt Gort. “De lijst draagt bij aan een uniforme naamgeving van voedermiddelen en diervoedergrondstoffen in de Europese Unie.”

Dierlijke eiwitten

Verordening Vo. (EG) nr 1774/2002 wordt vervangen door twee nieuwe verordeningen. “De oude verordening was gebaseerd op angstdenken, veroorzaakt door de BSE-crisis”, legt Gort uit. “De nieuwe wetgeving is gebaseerd op een meer rationale beoordeling van dierlijke bijproducten.” In de nieuwe wetgeving

wordt onderscheid gemaakt tussen een raadsverordening (raamwet met uitgangspunten, Vo. (EG) nr 1069/2009) en een implementatieverordening met uitvoeringsmaatregelen (Vo. (EU) nr 142/2011). Beide verordeningen zijn sinds 4 maart 2011 van kracht.

Aanpassingen

Paarden vallen in de nieuwe definitie expliciet onder landbouwhuisdieren. De wetgeving rond Categorie 1-materiaal is ongewijzigd; onder Categorie 2-materiaal vallen nu ook ‘niet-gemineraliseerde guano’, ‘producten van dierlijke oorsprong ongeschikt voor menselijke consumptie, omdat productvreemde elementen aanwezig zijn’, ‘foetussen’, ‘fokmateriaal dat niet voor fokdoeleinden wordt gebruikt’ en ‘in schaal gestorven pluimvee’.

Bij Categorie 3 worden in de nieuwe wetgeving expliciet genoemd: ‘koppen van pluimvee’, ‘gezonde bijproducten van pluimvee en Lagomorpha (hazen en konijnen)’, ‘diervoeders van dierlijke

>>>

>> 'Geen angstdenken meer'

"De oude verordening was gebaseerd op angstdenken", meent Frank Gort.

oorsprong (inclusief gezelschapsdiervoeders) die om niet-gezondheidsredenen niet meer geschikt zijn voor vervoeding', 'producten van schaal- en schelpdieren', 'gedode eendagskuikens', 'aquatische en terrestrische ongewervelde dieren (non-pathogeen)', 'dieren en delen van Lagomorpha en Rodentia (knaagdieren), voor zover niet uitgezonderd onder categorie 1 en 2' en 'vetweefsel van goedgekeurde geslachte dieren'.

Beperkingen

De belangrijkste beperkingen bij het gebruik van dierlijke bijproducten in diervoeders zijn dat alleen pelsdieren mogen worden gevoederd met verwerkte dierlijke eiwitten van dezelfde soort. Ook geldt er een verbod op voeren van landbouwhuisdieren anders dan pelsdieren met keukenafval en etensresten (swill-verbod). Daarnaast blijft het verboden kweekvis te voeren met voeders op basis van dezelfde soort.

Terminologie

De term 'diermeel' wordt niet meer gebruikt, er wordt nu gesproken van 'verwerkt dierlijk eiwit'. Dit is gedefinieerd als 'dierlijke eiwitten uit categorie 3-materiaal, behandeld overeenkomstig bijlage X, om geschikt te maken als voedermiddel of diervoeder, of in organische meststoffen en bodemverbeteraars'. De volgende producten zijn geen verwerkte dierlijke eiwitten: bloedproducten, (producten en derivaten van) melk, biest(producten), centrifuge- en separatorslib, gelatine, gehydrolyseerde eiwitten, di- en tricalciumfosfaat, eieren en eiproducten, eierschalen en collageen. "De overeenkomsten tussen de oude en de nieuwe wetgeving zijn groter dan de verschillen", concludeert Gort. Voor herkauwvoeding verandert er niets in de wetgeving rond gebruik van dierlijke bijproducten.

Nederlandse invulling

De Nederlandse invulling van de nieuwe EU-verordeningen is verwoord in de

Regeling Dierlijke Bijproducten 2011. Hierin staat dat het in Nederland is toegestaan om:

1. Dode dierentuindieren te voeren aan andere dieren in dezelfde dierentuin.
2. Gezelschapsdieren te begraven in eigen tuin.
3. Mest binnen Nederland te transporteren zonder handelsdocument of gezondheidscertificaat (de regels van de Meststoffenwet dienen uiteraard wel te worden gerespecteerd).
4. Dierlijke bijproducten en afgeleide producten binnen Nederland te transporteren met een ander dan het voorgeschreven vrachtdocument.
5. Wei te leveren als voedermiddel (16 uur, pH<6).

De nieuwe Voedsel- en Warenautoriteit (nVWA) komt voor bedrijven nog met een kader voor reiniging en ontsmetting van recipiënten en voertuigen en een kader voor het toezicht op biogas- en composteerbedrijven. Met betrekking tot het eerste kader pleit Gort ervoor om hiervoor de Hygiënerichtlijn Transport van het PDV te hanteren.

Herintroductie

In april van dit jaar is een werkdocument opgesteld, waarin een voorstel werd gedaan tot herintroductie van bewerkte dierlijke eiwitten van niet-herkauwer-oorsprong. Knelpunt is nog de validatie van analysemethodes voor controle op contaminatie met herkauweweiwit. 'Kannibalismepreventie' blijft een kernpunt in de vervoeding van dierlijke eiwitten. "Acceptatie van dit voorstel en wettelijke inbedding ervan zal nog minstens een jaar op zich laten wachten", merkt Carine van Vuure van Vion Ingredients op.

Toekomst

Gort verwacht in de toekomst verdere harmonisatie van EU-wetgeving op het gebied van diergeneesmiddelen en gemedicineerde voormengsels. "Ook zitten er microbiologische normen voor diervoeders in de pijplijn", weet hij. In Nederland is veel aandacht voor het antibioticagebruik in de veehouderij. Antibioticavrije diervoeders kunnen bijdragen aan een verlaging van het medicijngebruik in de sector. "Ook op dit gebied staat ons nog het een en ander te wachten", denkt Gort. ■

Fosfaatconvenant

Nederland heeft een derogatie voor een verhoogde stikstofgift; deze derogatie is gekoppeld aan een verplichting tot reductie van de fosfaatexcretie tot het niveau van 2002 (circa 172.900 ton). De afgelopen jaren heeft Nederland dit fosfaatplafond echter overschreden. Dit betekent dat de Nederlandse stikstofderogatie in gevaar komt. Staatssecretaris Henk Bleker (EL&I) eist nu concrete maatregelen van de sector: als de fosfaatuitstoot niet snel wordt teruggebracht, dreigt hij met wetgeving. Fosfaat is een schaarse grondstof, wat een extra reden is om er zorgvuldig mee om te gaan. Nevedi en LTO hebben een Convenant Voerspoor gesloten om het fosfaatverbruik in de veehouderij te reduceren. De P-afvoer in relatie tot de P-aanvoer moet worden verlaagd. Rekentools voor varkens- en rundveehouderij kunnen de sector helpen bij verbetering van de P-benutting via het voerspoor. De voerproducent heeft dan ook een belangrijke taak in de aanpak van het fosforprobleem. Nevedi en LTO zetten in op vrijwillige maatregelen, maar willen deze waar nodig ondersteunen met PDV-verordeningen. Zulke verordeningen vereisen draagvlak binnen PDV en Europese notificatie. Nevedi en LTO pleiten voor een PDV-verordening voor varkens, waarin een ondergrens voor P-benutting door zeugen en vleesvarkens wordt vastgelegd. Omdat er geen draagvlak voor een PDV-verordening voor herkauwers is, ontbreekt hier een wettelijk drukmiddel.

